

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. Virginis Oetinganæ Historia

Irsing, Jakob

Monachii, 1643

C. III. De signis antiquis, aureis, gemmatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64940](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64940)

CAPVT III.

*De signis antiquis aureis, gem-
matis.*

IN multis præclarisque donis, quæ
Christiana liberalitas in Otinganæ
Diuæ sacrarium congeffit, iucun-
dè spectantur signa quædam anti-
qua, materiæ nobilitate, operisque
raritate admiranda: nimirum ex au-
ro omnia, gemmisque, & veteri cæ-
laturâ ad eximiam pulchritudinem
expolita. Primum est Deiparæ. Si-
gni basis est porticus, supra quam
triplici aggestum pulpito assurgit
pegma. Ab hoc eminent arcus sap-
phiris grandibus, pyropisque alter-
natis relucens. Sedet pro arcu, au-
gustissimâ specie Deipara: Joannes
vterque, Baptista, & Euangelista, di-
uerso ab latere, nixigenibus, in eam
oculos intendunt. Pari veneratio-
ne de pulpito inferiore vir princeps
colit Virginem: Franciæ Regem lilia

hyacinthino sparsa pallio videntur
 prodere. Ex aduersū nobilis armige
 cassidem principis vtrâq; manu pr
 se gestat. In porticu, quam operi
 commodè subiecit artifex, equus
 berrimè factus operitur principem
 famulo frenis admoderante. Au
 rum, quo conflatus est, artificio sin
 gulari, candor lacteus perfundit. Si
 mili colore, Deiparæ, Diuorūque
 cū huius, tū reliquorum signo
 rum velatur aurum. Nobilissimum
 hoc signum, ante alia, oculos men
 tēsque spectantium tenet, artificii fe
 licitate.

Alterum signum Seruatoris ad
 tam reditum effingit. Patet ab imo
 porticus columnis effulta, flexo in
 circum ambitu. Collis ei herbido
 incumbit: colli sarcophagus. Hinc
 attollit se Crux, cuius commissuram
 limbus obit, quatuor genis per an
 gulos totidem distinctus. Sarcoph
 go adstant, hinc Angelus, illinc re
 cens

rens à morte triumphatâ Christus. Effusi per collem stertunt vigiles. In porticu Christus allocutione humanâ, videndi studio ad sepulchrum egressas attinet mulieres.

Tertium signum Christi ad supplicium rapti simulacrum gerit. Eius basis est pars vrbis, colli subiecta. Producitur hîc de portâ Christus, cruce onustus. Collis in medio miles ei tunicam, plagis inhærentem, deripit: in summo affixus cruci pendet. Adstant hinc, mater & Joannes; è diuerso, nisi coniectura fallit, Centurio, Christi morientis spectator, & admirator. Fidem facit, quod manu gerit, schedion, his verbis cælatum: VERE FILIVS DEI.

Quartum signum est *Cruce* in edito defixa: cuius latera Maria & Joannes tegunt. Gemini cælestes genii medium insistent collem. alter hastam, ab latere Christi; spongiam alter, ab oris contactu sacram, effert.

G 5

Ter-

Tertius, basi ab infimâ, flagellum vitæ
gâsque manibus ostentat.

Quintum signum est *Christus* de
cruce pendens; quam foliosis den-
verticibus moles infixam sustinet.
Diui lateribus molis affabrè inserti.

Visitur adhæc gemina effigies a
imitationem D. Dionysii Areopagi-
tæ, abscissum caput ad tumulum
portantis, facta: vtraque gemmis, a-
tera festiuo sub pedibus emblemata
exornata.

Sunt & tria sigilla, siue minora
gna, artificio maioribus paria: vnum
Deiparæ, D. Catharinæ alterum
ambæ lunis, orbem nondum im-
plentibus, vtero tenus extant. Ter-
tium Angelus. Est etiam tabella ele-
gans, cui Virginis ab Angelo saluta-
tæ emblemata, grandisq; supernè sap-
phirus immissus.

Hæc signa, aliâque complura,
pulentia Gallicæ monumenta, Bo-
cæ intulisse Ludouicum Barbatum

Stepha-

Stephani Boiorum Ducis, & Thadæ Mediolanensis filium tradit Auent. Quod vt magis liqueat, rem ab origine repetemus. Gerebatur sub initia decimi quinti sæculi Christiani bellum intestinum in Boicâ, cognatos inter principes: quo Monachium, pulsus, Ernesto & Wilhelmo, legitimis dominis, in potestatem Stephani patruï concessit. Ludouicus, Stephani filius, Martem domesticum auersatus, in Gallias, ad Elisabetham sororem, Caroli VI. Regis coniugem discessit. Vbi cùm ad annum M CCCC XIII. qui Stephano parenti supremus vitæ fuit, degisset; populari seditione ad fugæ consilia compulsus, excessit Galliâ, rediitque in patriam, ingenti cum thesauro. In eo fuisse, tradit Auentinus, simulacra Diuorum, pretiosæ artis, aurea, gemmata: Deiparam Virginem, Apostolos, Dionysios, Catharinam, Georgium, quinque Cruces, Joan-

Joannem Baptistam, Joannem Evangelistam, Michaellem, Barbaram, Philippum, Petrum, Carolum Magnum item pleraque alia, quæ Germania Clenodia vocat. Præterea diademata, vasa, gutturnia, cantharos, malleua, pateras, lances, patinas, circulos pocula, & huiuscemodi. Insuper torques, annulos, vniones, adamantes, sapphiros, smaragdos, carbunculos, alias gemmas. Addit, huius thesauri partem Ingolstadii, & Oetingæ seruari, atq; monstrari: partem maximam à Ruperto Palatino occupatam, bello Bauarico, cum Alberto Sapiente, & Wolffgango, fratribus gesto. Quæ Oetingæ seruantur, paulò ante produximus. Ingolstadii pulcherrimum Deiparæ signum, ex auro factum, ac gemmis cultissimè exornatum, cum D. Michaëlis, draconis insultantis, faberrimo sigillo versatur. Regiam gazam vocant incolæ, quam tantâ curâ custodiunt, vt se-

mel

mel tantum in anno in publicum proferant, sacro Deiparæ in calum commigrantis die: quo in arâ Basilicæ Marianæ summâ collocata cum admiratione ac voluptate spectatur.

Quis ædi Virginis Oetinganæ thesaurum suprâ memoratum intulerit, incompertum. Nam Ludouico Barbato fati defuncto, Henricus Landishutanus opibus Ludouici, etiam sacris, potitus proditur. *Idem Dux*

Henricus, inquit Bauholzius, *Possedit omnes diuitias, oppida & villas, imagines B. Virginis, Archangeli Gabrielis, similiter & Apostolorum præfati Ducis Ludouici.*

Vnde nec certum est, ab Ludouico aliquid Oetinganæ Virgini donatum:

nec à vero alienum, eius munifi-

centiæ partem ad Henri-

cum pertine-

re.

*In Contin.
Andr. Ra-
tisch.*

CAP.